

השבת של רבי נחמן מברסלב

ויענך וירעבך ויאכלך את המן ... ולמען נסתך ...

(דברים ה,ג טו)

מי שרוצה לזכות לחיים נצחיים, אי אפשר לו לזכות כי אם על ידי אמונה. ולאמונה זוכין על ידי אמת, בבחינת צדק כד אתחברת באמת וכו', היינו אם ירצה להסתכל על האמת לאמתו יבין שראוי לו להאמין האמונה האמתית בה' ובמשה עבדו ובצדיקי וכשרי אמת שבכל דור. כי עצם האמת בוודאי אי אפשר להשיג בדעתו הפחותה, אדרבא, נדמה לו להפך מחמת שהוא משוקע בתאוותיו ובעולם הזה ובכבוד ונצחון כל כך. אך אם יטה דעתו אל האמת לאמתו ויחזיר פניו קצת מתאוות עולם הזה וישים לבו באמת לחשוב על תכליתו הנצחי, יאיר ה' עיניו ויראה ויבין היכן האמת.

כי אמונה הוא רק במה שאינו מבין כי מה שמבין בדעתו אין זה אמונה, ואם כן מהיכן יבוא לאמונה? אך ה' יתברך מרחם על עמו ומאיר לישראל דרכי האמונה, באופן שיש להם כוח לבחור בהאמת ואמונה אם ירצו. אבל אינו מגלה בתחילה האמת בשלמות, כדי שיהיה בחירה, רק מאיר האמת קצת, באופן שיהיה כוח להאמין למי שירצה להסתכל על האמת לאמתו, כמו

בתחילת התקורות ישראל לה' יתברך על ידי משה רבנו שגילה אלקותו על ידי כל האותות והמופתים הנוראים שעשה משה לעיני כל ישראל, ועל ידי זה בוודאי היה להם כוח להאמין, וכמו שכתוב: **וירא ישראל וכו' ויאמינו בה' ובמשה עבדו וכו'.** ואף על פי כן הניח להם אחר כך מקום לטעות, על ידי כמה הנהגות שהתנהג עמהם בחכמתו העמקה, באופן שיהיה להם נסיון ובחירה, כמו אחר קריעת ים סוף שהלכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים, ואז התלוננו הרבה. וכן במן ושלו וכו' שלא נתן להם תכף ומיד. והכל בשביל נסיון ובחירה, כמו שכתוב: **ויענך וירעבך ויאכלך את המן וכו' למען נסתך וכו'.**

ועל כן באמת רבים נכשלו וחלקו על ה' יתברך ועל משה. והכשרים והצדיקים האמינו בה' ובמשה, שבוודאי ישרים דרכיו יתברך, כי בוודאי היה יכול ה' יתברך ליתן להם המים והמן וכו' מיד, רק כל מה שסיבב עמהם הכל היה בשביל הבחירה. ומי שהיה רוצה להסתכל על האמת היה רואה בעיניו עין בעין שראוי לו להאמין בה' ובמשה, מאחר שראו אותות ומופתים נוראים כאלה והתגלות התורה כזה וכו'. ואם שקשה כמה קשיות ותמיהות על הנהגתו, על זה צריכין להשליך שכלו ולהאמין, כי אי אפשר להשיג אמת השכל של הנהגותיו יתברך מיד, אבל המתלוננים המבקשים תואנה חלקו על ה' יתברך ועל משה על ידי קשיות כאלו, כי מחמת תאוותם ונצחונם וכבודם הקשו קשיות שאי אפשר להשיבם, ולא רצו לסמך על אמונה שנעשית על ידי הסתכלות על האמת לאמתו. (הלכות שבועות - הלכה ב, אות יד)

ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה ...

(דברים ח,יז)

הבעל דבר הניח את עצמו בעתים הללו מאד - על כל אחד ואחד - להטרידו כל ימי חייו בטרדת הפרנסה, עד שעל ידי זה נדמה לו שאין לו פנאי אפילו לצעק לה' יתברך כראוי. וכל זה נמשך מחסרון אמונה, שאינו מתחזק להאמין כי **לא בכוח יגבר איש**, והפרנסה הוא רק מאתו יתברך, ומה שיש לזה עשירות גדול מאד ולזה עניות ודחקות מאד, הכל הוא רק מאתו יתברך, והוא יודע לסבב ולהנהיג עם כל אחד כפי הבחירה שלו, שהבחירה של זה הוא על ידי עניות דייקא, ואפילו מי שאין לו כי אם לחם צר ומים לחץ הוא גם כן חסד גדול מאתו יתברך, כי **צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו.** רק

מחמת שאינו משים לבו לכל זה, על כן האדם טרוד מאד. וזה נמשך משער החמשים של הטומאה, שמשם קשה מאד מאד לצאת, שמתאוות ממון קשה להוציא את האדם יותר מכל התאוות ומידות הרעות, ושם עיקר הנפילה והירידה של כנסת ישראל, בחינת **ותרד פלאים**. והעצה לזה, להרבות באמירת תהלים ותחינות ובקשות והתבודדות וכו', שעל ידי זה ממשיך עליו התנוצצות משיח, שאז יתגלו העצות הקדושים הנמשכין משער החמשים דקדשה, שעל ידי זה יתתקן הכל. גם עוד תיקון לזה: לומר בכוונה היטב בכל יום מזמור **תהילה לדוד**, כמאמר רבותינו ז"ל. (הלכות קריאת שמע - הלכה ה, אותיות טו טז לפי אוצר היראה - ממון ופרנסה, אותיות ב ג)

(לקוטי עצות - אנחה, סימן ג ד)

עצות

אנחה דקדשה יקרה מאד, כי על-ידי שמתאנח על שרחוק מהקדשה, על-ידי זה נפסק מחבל הטומאה ונתקשר לחבל דקדשה. וכן כשמתאנח על איזה דבר-תאוה שהוא נכסף אליו הוא להפוך, חס ושלום. אנחה שמתאנח האדם על עוונותיו או על מיעוט השגתו, היא יותר טובה מכמה סגופים ותעניות. [ועיין עוד מעניין אנחה: "עזות" אותיות ב ג, שעל-ידי אנחה דקדשה שוברין עזות הגוף, ואזי הנשמה יכולה להתקרב להגוף ולהודיע לו מהשגות שהיא משגת וכו', עיין שם]

(לקוטי תפילות א - תפילה עב)

תפילה

וחמל עלי, ותן לי עצה טובה איך לחפש ולבקש ולחזור ולמצא איזה דרך ונתיב ושביל, באופן שאזכה לשוב אליך מעתה. וזכני ברחמיך הרבים, להיות רגיל להתאנח לפניך באמת מעמק הלב על גודל התרחקותי ממך, ושתזכני להתקרב אליך באמת. ואהיה מתאנח על זה באמת בכל עת, עד

שיהיה נשבר כל גופי על-ידי כל אנחה ואנחה. ואזכה על-ידי אנחותי להוציא ממני הרוח וההבל דסטרא אחרא ולהכניס בקרבי רוח והבל דקדשה. ועל-ידי-זה אזכה לעקר ולהפסיק חבל הטומאה שנקשר בי בעוונותי הרבים. ותעזרני מהרה, שאזכה להפסיק ולנתק עצמי לגמרי מחבל הטומאה, ואדבק ואקשר עצמי בקשר אמיץ וחזק לחבל הקדשה לעולמי עד ולנצח נצחים. ותפסיק ותגרש ותבטל ממני מגופי ונפשי ורוחי ונשמתי כל מיני טמאות וסטרין אחרנין. ותקרביני ותקשרני ברחמיך, לחבל הקדשה באמת, בקשר אמיץ וחזק מעתה ועד עולם. ומעתה תמשיך עלי חיים טובים וארכים דרך החבל שבקדשה. ותחננו מאתך שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב, חיים אמתיים, חיים דקדשה, חיים שיש בהם יראת שמים, חיים שנוכה בהם לתשובה שלמה באמת, ולעבד אותך תמיד ולהתדבק בהם בחי החיים.

אל חי חלקנו צורינו, החיינו באור פניך, הקיימני ואחיה חיים דקדשה, עזרני וחנני ודבק לבי במצוותיך, זכני להיות דבוק בך תמיד לעולם ועד. ותשמרני ותצילני ברחמיך, מאנחות דסטרא אחרא שלא יצא ממני הבל ואנחה לתאוות עולם הזה והבליו, חס ושלום, רק כל אנחותי וגעגועי ותשוקותי, יהיו רק לשמך ולעבודתך להתקרב אליך באמת. ואזכה להתדבק בך תמיד, ויקים בי מקרא שכתוב: ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום. אמן ואמן.

לעילוי נשמת הרב היקר ר' חיים פנטו בן יעקב ת.נ.צ.ב.ה.

